

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

Aanleiding voor het wetsvoorstel is de vaststelling van de Europese Plantgezondheidsverordening (EU 2016/2031) (hierna: Verordening) en de Europese Controleverordening (EU 2017/625) (hierna: Controleverordening). De Verordeningen zijn met ingang van 14 december 2019 rechtstreeks van toepassing in Nederland. Ook de relevante onderdelen van de Controleverordening treden dan in werking. Het wetsvoorstel Plantgezondheidswet heeft tot doel om de Europese verordeningen te implementeren in nationale regelgeving en een wettelijke grondslag voor het opleggen van een bestuurlijke boete te introduceren. Tevens worden wijzigingen in de Landbouwkwaliteitwet en de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden meegenomen die nodig zijn i.v.m. de Controleverordening. Het gaat daarbij met name om toezicht en handhaving op gewasbeschermingsmiddelen en de aanwijzing van de bevoegde autoriteit of controlerende autoriteit. Ook gaat het om de mogelijkheid om nationaal een goede uitvoering te geven aan de relevante artikelen uit de Controleverordening voor biologische productie en etikettering van biologische producten en voor gebruik en etikettering van beschermde oorsprongsbenamingen, beschermde geografische aanduidingen en gegarandeerde traditionele specialiteiten.

2. Wie zijn betrokken?

De Verordening en de wet bevatten maatregelen om de EU en Nederland te beschermen tegen de binnenkomst en verspreiding van voor planten schadelijke organismen. De nieuwe wetgeving heeft daarom gevolgen voor ondernemers en organisaties die werkzaam zijn in de land- en tuinbouwsector. Het gaat vooral om producenten en handelaren (importeurs en exporteurs) van planten en plantaardig materiaal, maar ook beheerders van de openbare en particuliere groene ruimte. Ook ondernemers die te maken hebben met (handel in) plantaardig materiaal zijn betrokken, bijvoorbeeld ondernemers die gebruik maken van houten verpakkingsmateriaal. Verder hebben de Verordening en de wet gevolgen voor burgers die planten of plantaardig materiaal willen binnenbrengen binnen de EU. De Verordening stelt regels met betrekking tot de binnenkomst en verspreiding van planten en plantaardig materiaal. De Controleverordening heeft invloed op de formele inbedding van de wijze van uitvoering van de fytosanitaire taken door de plantaardige keuringsdiensten en NVWA en bij houten verpakkingsmateriaal de certificerende instanties.

3. Wat is het probleem?

De plantgezondheid kan ernstig worden bedreigd doordat schadelijke organismen uit andere werelddelen de Europese Unie binnenkomen en zich verspreiden. Dit kan grote gevolgen hebben. Gewassen moeten worden vernietigd en gewasbeschermingsmiddelen moeten worden ingezet. Er zijn hoge bestrijdingskosten, minder opbrengsten en economische verliezen voor land-, tuin- en bosbouw en exportbeperkingen door handelsverboden die derde landen uitvaardigen. Plantgezondheid is belangrijk voor de duurzaamheid, biodiversiteit en ecosystemen en voor de economische positie van land-, tuin- en bosbouw. Hierbij is een goed werkend controlesysteem met passende maatregelen en als sluitstuk een optimaal sanctiestelsel relevant.

4. Wat is het doel?

De Verordening en de wet hebben tot doel beschermende maatregelen te nemen tegen de binnenkomst en verspreiding van voor planten schadelijke organismen.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De wet heeft als voornaamste doel de nationale implementatie van Europese regelgeving. Dit rechtvaardigt een interventie van de overheid. Bescherming van de plantgezondheid is een publiek goed en dient publieke doelstellingen op het gebied van duurzaamheid, biodiversiteit en economie.

6. Wat is het beste instrument?

De implementatie van de Europese verordening kan niet anders dan via een wet met bijbehorende onderliggende regelgeving plaatsvinden. De Verordening en de wet bevatten een scala aan maatregelen en instrumenten die kunnen worden gehanteerd om het doel van de bescherming van de plantgezondheid te bereiken. Genoemd kunnen worden de afgifte van certificaten en plantenspoothen, maatregelen met betrekking tot de beperking van handel, teelt, oogst en gebruik van planten, registratie van erkende marktdeelnemers e.d. Deze maatregelen kunnen worden ingezet al naar gelang de situatie vraagt. Het wetsvoorstel continueert de huidige handhavingsinstrumenten en introduceert de bevoegdheid voor het opleggen van een bestuurlijke boete bij overtreding van fytosanitaire regelgeving. Dit instrument is wenselijk om op passende wijze op te treden tegen relatief geringe overtredingen, die niet te herstellen zijn door de overtreder.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De wet richt zich op de implementatie van de Europese Plantgezondheidsverordening. Het merendeel van de artikelen van deze verordening is rechtstreeks van toepassing op lidstaten, bedrijven en waar aan de orde ook op burgers/personen. Ook moeten er nog op Europees niveau gedelegeerde handelingen en uitvoeringshandelingen worden uitgewerkt en aangenomen. Het wetsvoorstel betreft daarom een kaderwet. Nationaal zal de implementatie van specifieke maatregelen nog plaatsvinden in een AMvB en ministeriële regelingen. Om die reden is in deze wet gekozen voor een berekende bandbreedte van de ingeschatte regeldrukeffecten. De totale extra regeldruk voor bedrijven ten gevolge van de implementatie van de verordening wordt op grond van de huidige inzichten geschat op zo'n €5 miljoen tot €12 miljoen. Op grond van de huidige getallen gaat het voor een individuele ondernemer om een kostenpost variërend tussen de €100,- en zo'n €2.500,-. Ongeveer 90% hiervan bestaat uit eenmalige kosten.

De financiële gevolgen van het wetsvoorstel voor wijziging van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden worden ingeschat op zo'n € 240.000 – € 714.000 eenmalige kosten voor eisen op het gebied van vakbekwaamheid. De structurele kosten hiervoor worden ingeschat op ongeveer € 194.400 per jaar. Het introduceren van retributies voor hercontroles leidt tot ongeveer € 200 per bedrijf voor een standaard hercontrole en ongeveer € 1.200 per bedrijf voor een gerichte hercontrole. Inschatting is dat de standaard hercontrole jaarlijks wordt uitgevoerd bij 150 bedrijven en een gerichte hercontrole bij 80 bedrijven.